

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Negyedévre	120 K
Egy órára	40 K

Egyes szám ára 2 korona.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felétős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL.
Obiljeva (Zapoiya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ES ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Világi Becskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 190. szám.

Kedd, 1920 augusztus 31.

Uj világháboru

előtt állunk, mondja Lenin. A balul végződött varsói csatával még nem fejeződött be az öldöklés, a béke reménye halványabb mint valaha. Szó sincsen kölcsönös meg egyezésről, mely az általános európai és világbéke alapja legyen. Mert a háboru és a béke kérdésében ezuttal már nem a mosolygó diplomaták határoznak, hanem új, sokkal nagyobb hatalmasságok . . .

Két egymással szemben álló világfelfogás, a végsőkig elszánt két hatalmi csoport áll most szemben egymással engesztelhetetlenül. Az ó-világ és az új-világ. Az egyik is, a másik is a béke és az emberi boldogság egyedül hivatott megvalósítójának hiszi magát. Franciaország, Anglia göresös ragaszkodása mostani hatalmi pozíciójához, a világ mostani berendezéséhez a legnagyobb ellentéte Lenin és Trockij művének: a szovjet köztársaságnak. A nyílt ellenségeskedések e két véglet közt most már ugyszólván hivatalosan is megindultak.

Franciaország, mely nyíltan segítette a lengyeleket és Wrangelét az orosz hadsereg ellen, most formális hadüzenetet kapott a szovjettől. Londonban kissé óvatosabban és egyszerűbben kezelték az orosz-lengyel problémát, ott csak a két állam Anglia és Oroszország diplomáciai szakítása következett be egyelőre.

De Lenin azt mondja, hogy mindez biztos előjele annak, hogy új világháboru lesz. A vén Európa nem tud megbékülni az ifjú Európával, elkerülhetetlen az újabb vérözön. Sajno, nagyon is igaznak látszik Lenin jóslata. Az általános világbékét egy általános világháboru fogja meghozni majd — valamikor.

A majdnem hat évig tartó órási mérkézés eredménye tehát egy újabb, talán még borzalmasabb háboru legyen? Kétségbeejtő gondolat, belágyodni nem lehet, nem szabad. Ezelőtt hat évvel a jámbor és tapasztalatlan emberiség örjögve rohant egymásnak s botor fővel nem gondolt arra, hogy a büni's testvérgyilkosságból hosszú évtizedekig tartó szenvedés következik majd a béke éveiben. Most ugyanaz készül. Ismét féktelen gyűlölet kél lángra.

Igazi belső engesztelődés nélkül fejezték be a háboru és aratták le a béke ásvetését a győztesek: Anglia és Franciaország. Ez a béke után való őszinte vágyódás hiánya és a bosszu és megtorlás most is fennen lobogó szenvedélye az oka annak, hogy az igazi béke nem bír megszületni s hogy ma már mindenki új világháboruról beszél.

STAGNAL AZ OROSZ-LENGYEL BÉKETÁRGYALÁS.

Varsó. A lengyel kormány deklarációt bocsátott ki, amelyben hangsulyozza, hogy a lengyel harctéri sikerek dacára Lengyelország békevágya nem változott meg. Lengyelország most is éppen úgy kívánja a békét, mint azelőtt és semmiféle területi előnyöket nem kíván magának. Lengyelország egész Kelet-Európa pacifikációjáért küzd. Sapieha lengyel miniszterelnök táviratot intézett Csieserinhez, amelyben tudtára adja, hogy a lengyel kormány elhatározta, hogy a lengyel békedelegáció elnökét Dombzskyt Varsóba hivatja. Dombzsky személyes jelenléte azért vált szükségessé, mert a minski és varsói rádióállomás közötti érintkezés rettenetesen nehéz. A tárgyalások megszakadását azonban ez nem jelenti, mert a lengyel delegáció többi tagjai Minszkben maradnak.

Varsó. A „Neues Wiener Tagblatt“ jelentése szerint a minski orosz-lengyel tárgyalások megszakadtak az orosz feltételek elfogadhatlansága miatt. A lengyel delegáció azt indítványozta, hogy a tárgyalások helyét Minszkből Varsóba, Bielistokba vagy Bielovieba helyezték át.

LENIN UJ VILÁGHÁBORUT JÓSQL.

Koppenhága. Az orosz szovjet legutolsó központi ülésén a tanács elhatározta, hogy minden hidat föléget maga mögött és újra megkezdje az általános, nagy propagandát a szovjet eszméje mellett. A kormány minden reményét az általános világorradalomba helyezi. Lenin egy Moszkvában tartott beszédében kijelentette, hogy új világháboru küszöbén állunk.

AZ OROSZ-LENGYEL HARCTÉRI HELYZET.

Varsó. Hivatalos helyről megerősítik az orosz offenziva nagy veszteség melletti összeomlását. De konstatálják, hogy a veszteség nagy ellenállásra készíti a vörös hadsereget. Vilna és Baranovici között nagy csapatösszevonások történnek orosz részről. Dünaburgban a Szibériából hozott rengeteg csapatok miatt nagy torlódás állott be. Augusztus 25-én Mittau mellett az oroszok megverték a lengyeleket úgy, hogy sikerült nekik Kelet-Poroszország határáig előre tolni csapatjaikat.

Danzig. Az oroszok a német határ és Grodnó között nagy csapatösszevonásokat eszközölnek.

Moszkva. (Vörös hiv. jel.) Az oroszok Brest-Litovsk körzetében több helységet

hatalmukba kerítették, ahol nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Varsó. A front helyzete az utóbbi napokban nem változott. Az oroszok visszavonulása egyre tart. Biztosra veszik azonban, hogy az oroszok a Bielistok—grodnói vonalon nagy ellenállást fognak tanusítani.

KÜSZÖBÖN AZ ANGOL-OROSZ HÁBORU.

Berlin. Luzernből jelentik: Az angol kormány megszakította az oroszokkal az eddig folytatott tárgyalásokat.

London. Az angol sajtó hivatalos helyről jelenti, hogy a moszkvai kormány utasította Kamenjevet, hogy a Balfour-féle ultimátum kézhez vétele előtt hagyja el Londont. Az orosz delegáció egy tagjának magánbeszélgetése szerint a delegáció elutazásának ténye nem jelenthet mást, mint háborut. Az Anglia elleni háboru színhelye keleten lesz, ahol a vörös csapatok Anglia gyarmatait fogják megtámadni.

FRANCIA-OROSZ HÁBORU.

Wien. Moszkvai jelentések szerint a szovjetkormány elhatározta, hogy hivatalosan hadat üzen Franciaországnak, miután bebizonyult, hogy Franciaország támogatja Lengyelországot Oroszország ellen.

GIOLITTI NEM ADJA FIUMÉT.

Luzern. Az „Associated Press“ tudósítója előtt Giolitti az adriai kérdésről így nyilatkozott: „Én a magam személyére nézve az olasz Fiume mellett foglak állást. Fiume sorsában csak két megoldás lehetséges: vagy anektáljuk Fiumét, vagy nemzetközi várossá kell lennie. De Jugoszláviának nem fogjuk átengedni!“ (?)

A FRANCIA-OROSZ HADIFOGLYOK KICSERÉLÉSE.

Páris. Millerand táviratban közölte a moszkvai kormánnyal, hogy tudomásul veszi a francia kormány nevében a hadifoglyok kölcsönös kicserélésére vonatkozó ajánlatot. A kicserélésre kerülő összes francia foglyoknak szeptember végéig Finnországban vagy Odesszában kell lenniük. Ha ez nem történne meg, úgy Franciaország meg fogja tenni a megtorló lépéseket az orosz kormány ellen.

RÖVID HIREK.

Beograd. A régens serajevói uti programjának kidolgozását dr. Vesznity és Jankovity Velizár miniszterekre bízták.

Beograd. Szombat délután 4 órakor a régi községi tanács ülést tartott melyen

az ujonnan megválasztott képviselőtestületi tagok nem vettek részt. A régi községi tanács tagjai újra lemondtak. A két párt, a radikálisok és a demokraták nagy engedményeket tanusítottak, mert egyformán kívánják a kérdés gyors megoldását. Minden politikai párt két tagot delegál egy bizottságba, amely a jelölő listát fogja átvizsgálni. Radikális részről Rista Odovityot és Karajovanovityot, demokrata részről dr. Kumanodit és Milán Saftityot küldik a bizottságba.

Beograd. Pasity fölkereste Pribicevity Szvetozárt és hosszú időn keresztül tanácskozott vele a politikai helyzetről.

Beograd. Szerbiában 30 rendőrfogalmazó nyújtotta be a lemondását. A lemondást elfogadták.

Beograd. Dr. Trumbity Beogradba érkezik ahonnan Luzernbe megy, ahol találkozni fog Lloyd Georgeval és Giolittivel.

Tiflis. Oláhország és Szovjet Oroszország között bizonytalan időre fegyverszünetet kötöttek.

Washington. Az Associated Press hivatalos statisztikát közöl, hogy az Egyesült Államokba havonként 70 ezer ember vándorol be Európából.

Wien. Az entente utasította Oláhországot, hogy vegye föl a diplomáciai képviselést Magyarországgal.

Doppingolt szerelem.

Steinach tanár le van pipálva! — Hihetetlenül paralitikus, de való történet.

Borzalmas történetet fogok önöknek elmondani, amelyet ha nem velem történt volna meg, nem hinnék el senkinek.

Augusztus 24-én reggel, mikor hazulról elmentem, még volt egy csinos, fiatal feleségem és egy herceg kis kölyköm, akinél szebb és okosabb fiú nincs egész Európában. Mikor két óra múlva hazamentem anélkül, hogy én vagy a feleségem az újunkat is mozdítottuk volna — én megint legényember voltam újra mint azelőtt. És azóta is legény vagyok és nincs családom és a leányok már észrevehetően nyájasabban néznek reám és a mamák újra sokatmondó fenyegető mosollyal köszönnek vissza.

Hát, hogy történt ez a csoda?

Hát ugy kérem szépen, hogy én 1918 december 23-án esküdtem meg volt feleségemmel a becskerei állami anyakönyvvezetői hivatalban, ahol egy lelkész vezette az anyakönyvvezetői funkciókat és most sült ki, hogy az abban az időben kötött polgári házasságok a fennálló törvények értelmében érvénytelenek. Ami tehát azóta történt — a fiam, meg minden érvénytelen! Kérjem meg újra a feleségemet — izé nem is a feleségemet: a menyasszonyomat és újra ki fognak bennünket hirdetni és az egész házasságunk a szabályszerű házassági járulékokkal újra fog kezdődni.

Istenem, milyen nagyszerű találmány is az ilyen újra való feltámasztása a szerelemnek. Eljönnek újra azok a mámoros percek, az önfeléd édes órák. És az egész világegyetemből nem lesz megint semmi más sem olyan fontos, mint mi. Eltörpül e mellett minden más, még az is, hogy a fa öle ezer, tudom is én hány korona és a liszt a zsir, a cipő, a . . . igen ahhoz ez mind nem kell!

Hm! Jó, de addig is van néhány fölvilágosítást igénylő helyzet! Nekünk a volt feleségemmel most természetesen külön kellene lakni, mert hiszen mi nem ismerjük törvényesen egymást és együtt laknunk illetlen. Amde a lakáshivatal nem utal ki külön lakást, mert ő azon az állásponton van, hogy mi mégis csak házasságok vagyunk.

Törvény szerint nekem csak most kellene bemutatkozni a leendő feleségemnek és már ő tényleg azonban a feleségem. Hát kérem szépen én belebolondulok ebbe a problémába. Most ki fog engem bemutatni a feleségemnek, akit el akarok venni, mikor közös ismerőseink már nincsenek Becskereken? Mit csináljunk a gyerekekkel, aki jogszerint nincs, de — van? Mit csináljak az anyósommal, aki van — de jogszerint nincs?! Mi történik, ha más kéri meg a feleségemet, akit én akarok elvenni? Kinél kérvényezzük az előbbeni állapotba való visszahelyezést? És egyáltalában! Joga van-e a kisfiamnak résztvenni az esküvőkön, mert hiszen jogszerint ő nincs, vagy ott kell-e nekem lenni, mert hiszen jogszerint én sem vagyok? Ördögöt nem vagyok: nem voltam!

Emberek, szenvedő társaim, erre egy mód van csak: szervezkedjünk! Érdekeink megóvása céljából alapítsuk meg az „Öntudatlanul Bagóhitel Elők Segítő Egyesület Mint Betéti Társaság” és menjünk, házasodjunk meg újra.

A következő öntudatlanul vadházasságban élő becskerei egyének tehát menjenek újra az anyakönyvvezető elé és jelentsék be újra házassági szándékukat, mert bizony mi türes tagadás, most csak vadházasságban élnek: Ullmann Miksa és Narozsni Frida, Juhász Ferenc és Bagossy Ella, Kocsis András és Müller Mária, Eck János és Kirscheiter Anna, Bogdanov Lázár és Popov Velyinka, Enderle János és Veigl Zsófia, Vasiljev Jován és Opelez Mária, Vorgity Szima és Szabó Julianna, Kulik Máté és Leipthein Magda, Sonnenfeld József és Kohn Irma, Annau Jakab és Hartich Vilma, Pataki János és Bakás Róza. Ezek a házasságok ugyanis abban az időben kötöttek, amikor nem a szabályszerűen fennálló anyakönyvi törvények szerint jártak el, tehát érvénytelenek.

Hát nem egészen paralitikus a világ folyása?

Jász.

A Zsidó Nemzeti Egyesület megalakulása Becskereken.

Szombat este 9 órakor tartották meg a „Zsidó Nemzeti Egyesület” alakuló gyűlését, óriási közönség jelenlétében. A gyűlésnek különös érdekességet adott az, hogy a zsidó nemzeti mozgalomnak egyik legismertebb embere a Vojvodinában, Brandeis Bar Giora (Novisad) mondotta el a cionista eszme megalakulásának történetét, a mozgalom kifejlődését és jogosultságát. A szónok, aki német és magyar nyelven propagálta a cionizmus gondolatát mély hatást ért el a hallgatóságnál. Az alakuló ülés másik vendége Kohn Sarolta (Novisad) hívta föl azután az ifjúságot a csatlakozásra és az elv mellett való kitartásra. Egyszerű, közvetlen beszédét élénk tetszéssel fogadták.

Dr. Niedermann rabbi a zsidó önértet ujjászületését üdvözli a cionista mozgalomban és kitartó munkára hívja föl a vezetőséget. Fischer Árpád annak a reményének ad kifejezést, hogy ez a mozgalom nemcsak muló szalmaláng lesz, hanem termékenyítő hatása állandó lesz minden zsidó szívében. Brandeis Bar Giora és Kohn Sarolta zárószavai után megejtik a tisztikar választását. A tisztikar a következőképpen alakult meg: elnök: Kerpner Lajos; alelnökök: Heller Dávid, Fenyves Izsó; titkár: Heller Miklós; pénztárnok és a nemzeti alap kezelője: Kállai Jenő; ellenőrök: Fischl Jakab, Havas Dániel. Szűkebb választmány: Dr. Borsodi Lajos, Mayer Aurél, Eckfeld Mór, dr. Steiner Gyula, Fischer Miklós, Büchler Hugó. Választmány: Dr. Kartal Árpád, Naftali

Simon, dr. Juliusz Ármin, Kemény Árpád, Grünwald Szilárd, Herczog Salamon, Salamon Samu, Fischer Árpád, Sonnenfeld József, Klein Samu, Szentirmai L. Pál, Temmer Zsigmond, Heufeld Frigyes, Löwi Gyula, Felsmann Ármin, Hajduska Lajos, Freund János, Kende Ernő, Eckstein János, Frei József.

HIRFK.

...

Asbóth Oszkár egyetemi tanár meghalt.

Asbóth Oszkár budapesti egyetemi tanár, egyike a leghíresebb magyar nyelvészeknek aki a szláv nyelv tanulmányaiával foglalkozott, 78 éves korában Budapesten meghalt. Asbóthot, akit már 1892-ben neveztek ki rendes tanárrá, azért, mert a proletárdiktatura idején tanított az egyetemen, a diktatura bukása után felfüggesztették állásából.

A magyar terméseredmény. A napokban kiadott hivatalos közlemények szerint Magyarországon a termés eredménye a következő: Buza 8.509.533 q. árpa 4.479.834 q. zab 3.458.722 q. A kukorica és répa igen jó termést ígér, a burgonya helyenként gyenge.

Iskolai beiratások. A helybeli áll. elemi iskolákban a beiratások szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én délelőtt 8—11-ig eszközöltetnek a következő helyiségekben: Az I. sz. iskola részére (a város I. és II. kerülete és a hozzátartozó külterek) a róm. kath. hitközség épületében, a II. sz. iskola részére (III., IV., V. és IX. kerület és a megfelelő külkerületek), a II. sz. iskolaépület emeletén, a III. sz. iskola részére (VI., VII., VIII. ker. és a III. kerületből a Szerbtemplom után tul eső rész) a volt izr. iskola (Eötvös utcai) épületben; a kisegítő iskola növendékei a II. sz. iskola földszintjén iratnak be. Minden tanuló tartozik szülői vagy azok megbízottja kíséretében megjelenni és a mult tanévi értesítőkönyvét magával hozni. A beiratásnál 1 dinár fizetendő. A tanulók osztályonkénti és anyanyelv szerinti felosztása a beiratás után fog eszközöltetni.

Beiratások az állami magyar tannyelvű főreál-gimnáziumba. A becskerei főreál-gimnázium magyar tannyelvű osztályaiba (I—VIII-ig) a beiratásokat folyó évi szeptember 7-én, 8-án és 9-én d. e. 8—12 óráig az Engel-féle internátusban Kalvinszka-u. (Rákóczi-ut) 14. szám fogják eszközölni. A javító, különbözeti és magánvizsgákat ugyanazon napokon d. u. fogják megtartani. A beiratásnál fizetendő 15 dinár beiratási díj és 40 dinár első félévi tandíj. A leánytanulók mint nyilvános rendes tanulók vétetnek fel.

Mindazok, kik tanulókat magukhoz kocsiba hajlandók venni, vagy csak szállást kocsit nélkül adni, felkéretnek, hogy ezen szándékukat szept. 5. és 6-án 10—12 óráig az Engel-féle internátusban jelentsék be.

Statáriális ítélet Novisadon. Még július 21-én történt, hogy egy Dragutin Milanovics nevű katonaszökevény beállított Ivánovics János házába, ahol enni kért. Mikor észrevette, hogy az öreg Ivánovicson kívül senki sincs a házban, pénzt követelt tőle, majd fojtogatni kezdte, végül revolverrel rálőtt az öreg emberre és hogy teljesen biztos legyen az öreg haláláról, bajonettel is összeszurkálta. A pénzt nem találta meg, de minden elvihető ruhaneműt összecsomagolt és elvitt. Milanovics azután az egész környék réme lett. Hol itt, hol ott tört be, amíg végül a rendőrség fásztó munka után kinyomozta és Szlankamenac rendőrszakaszvezető elfogta. A tettes beismerte a bűnét. A katonai hatóság tekintettel arra, hogy a nagy amnesztia rendelettel Milanovics dezertálási bünténye is megszűnt és már nem katona, átadta őt a polgári bíróságnak. A statáriális bíróság a vádlott be-

ismerő vallomása alapján golyó általi halálra ítélte. Az ítéletet tegnap délután az Almási temető melletti országot árkában végrehajtották Milanovicson. Érdekes, hogy az öreg Ivánovics súlyos sebeibe nem halt bele. Elvonszolta magát a leányához, ahonnan a kórházba vitték, ahol teljesen felgyógyult. A statáriális bíróság előtt ő szerepelt, mint koronatanu. Milanovics ugyanis a bíróság előtt makacsul tagadott, mert abban a hitben volt, hogy áldozata meghalt. Mikor azonban szembeállították vele a holtan hitt öreg embert, megrémült, megtört és mindent bevallott.

Drágább lesz a telefon és a távirat.

A kir. posta- és táviradaminiszter 13917—1920. számú rendeletével a távirati, távbeszélgetési, valamint az előfizetési díjakat, tekintettel a távirat- és távbeszélőépítési anyag és készülékek, valamint a már meglévő és újonnan építendő vonalak üzembentartása körül fölmerülő és a posta bevételeit jóval túlhaladó kiadásokra, folyó évi szeptember hó 1-től, illetve az előfizetési díjakat visszaható érvénnyel folyó évi július hó 1-től a következőképpen fölemelte:

Távirati díjat a belföldi forgalomban 10 paráról 20 parára (szavanként) emelték föl. Egy belföldi távirat díjminimuma 2 dinár.

A fizetett válaszu (RPx) táviratért szintén 2 dinár a díjminimum.

A vételjelentéses (PC) távirat díja 2 dinár.

A feladott táviratok után a feladók kívánására kiadott nyugtáért 40 para fizetendő.

A rövidített távirati címért az évi előfizetési díj 60 dinár (eddig 24 dinár).

A tőzsdejelentések házhoz kézbesítéséért az évi előfizetési díj 120 dinár (eddig 80 dinár).

Amennyiben egyes feladók azt óhajtják, hogy távirataik hitelre vétesse fel (telefon utján), kötelesek legkevesebb 100 dinár biztosítékot, ezenkívül kedvezményért évi 60 dinár előfizetési díjat fizetni.

A táviratoknak meghatározott napokon vagy órákban leendő kézbesítéséért évi 24 dinár előfizetési díj fizetendő.

A feladott, de továbbítás előtt visszavont vagy megsemmisített távirat díja 50 para levonásával a félnek kifejezett kívánására visszafizettetik. Ugyanugy emelkednek a távbeszélgetési és távbeszélő előfizetési díjak is.

Beeskereken a távbeszélési és távbeszélő díjak a következők:

a) Szállodák, vendéglők (restauracio), koresmák, kávéházak, cukrászdák, büffék (bari, bodega), söresarnokok, gyárak, műhelyek, ügyvédi irodák, gyógyszerárak, üzletek, ügynökségek, bankok és takarékpénztárak, színházak, orfeumok, kabarék, fürdők, vendégfogadók (betérőhelyek), penziók (internátus), társulatok, klubok és egyéb ily helyiségek, amelyek nyilvános összejövetelekre szolgálnak, valamint a nyilvános állomások évi 500 dinár előfizetési díjat fizetnek.

b) Ujságszerkesztőségek, magánlakások, állami, községi és egyházi hatóságok és hivatalok évi 300 dinár előfizetési díjat fizetnek (idetartoznak a munkásbiztosító pénztárak is).

c) Az állami tisztviselők a lakásukon felszerelt távbeszélő állomásuk után 200 dinár előfizetési díjat fizetnek. (Ide tartoznak az állami szolgálatban, állami hivatalokban lévő megyei körorvosok is.)

d) A posta- és táviradatisztviselők, valamint a jótékonykérdés egyesületek, amelyek működésüket az egész emberiségre kiterjesztik, tehát közjóért dolgoznak (pl. az összes kórázak, mentőegyesületek, tüzoltói állomások) évi 120 dinár előfizetési díjat fizetnek.

Az összes kategóriákba tartozó távbeszélő állomás berendezése alkalmával előre 350 dinárt fizetnek felszerelési díj címén.

A mellékállomás után évi 100 dinár előfizetési díj fizetendő.

Ha a mellékállomás nincsen a főállomással ugyanabban az épületben vagy telken, fizetendő minden mellékállomás után ugyanaz az előfizetési és felszerelési díj, mint az előző főállomás után. A távbeszélő állomások áthelyezéseért a helyi hálózaton belül 150 dinár fizetendő, a külterületben való áthelyezés esetén a 150 dinár díjon felül még a külterületre eső tényleges költség is fizetendő. A külön jelzősengőért fizetendő évi előfizetési díj 40 dinár. (Eddig 20 dinár volt.)

A belföldi távolsági forgalomban váltott beszélgetésekért a jövőben (1920 szept. hó 1-től) fizetendő díjak.

I. távolságra (0—100 km.) 2. dinár. II. távolságra (100—200 km.) 3. dinár. III. távolságra (200—400 km.) 5. dinár. IV. távolságra (400 km.-en felül) 6. dinár minden három perces beszélgetésért.

En édes Beeskerekem.

Az utóbbi időben többször beszéltem olyan urakkal, akik üzleti ügyekben nem régen jártak Ausztriában, Csehországban, Németországban és a beszéd során mindannyia egyformán azt állította, hogy Beeskereken sokal drágább minden, mint bárhol a külföldön. Találomra kihuzok egy étlapot a sok közül, amit összehasonlítással kaptam. Pld.:

Hotel „Wiener Hof” Kattowitz O. S. Elsőrangú étterem.

Az étlap árai:

Tages Suppe	—	—	—	1.25
Huhn in Topf mit Nudel	—	—	—	16.—
Schweinebraten mit Kopfsalat	—	—	—	15.—
Deutsches Beefsteak mit Gemüse	—	—	—	10.—
Paprikagoulasch	—	—	—	12.—
Rehrücken mit Kompot	—	—	—	18.—
Schweinskotelett mit Kopfsalat	—	—	—	17.—
Rumpsteak	—	—	—	17.—
Holländerkäse	—	—	—	5.—
Apfelkompot	—	—	—	3.—

Ha most ezt összehasonlítjuk a mi vendéglőinknek az étlap áraival, mélabus szívevel kell konstatálni, hogy még a világhírű Paprikagoulascht is olcsóbban kaphatjuk meg Kattowitzban, mint pld. Beeskereken.

Még egy példa. Itt fekszik előttem Pécs városának hatósági piaci árszabályrendelete. Ezek szerint Pécssett:

Lenese kg.	6.—	Körte I. r. kg.	10.—
Burgonya kg.	3.—	Körte II. r. kg.	6.—
Viaszbab kg.	2.—	Szilva kg.	4.—
Paradicsom kg.	3.—	Őszi barack kg.	16.—
Bab (száraz) kg.	5.—	Tojás db.	160 K

Ehhez azonban meg kell jegyezmem, hogy Pécssett pénzügyi tekintetben egészen furesa állapotok vannak. Pécssett ugyanis csak egyszer bélyegezték le a pénzt, mert a második pénzbélyegzés előtt nyilvánvaló lett, hogy Pécs városát a békekonferencia Magyarországnak ítélte oda, tehát a jugoszláv pénzügyminiszter koronadínárért nem cserélte át a pécsiek pénzét. A pécsi korona ezek szerint ma a mi pénzünkhöz viszonyítva 4:10-hez értékű. Egy dinárért 10 pécsi koronát adnak. Hát a fenti árjegyzéket így kell átszámítani. Ha Pécssett a krumpli pld. 3 korona, mint fenti árjegyzékből látni, akkor nálunk nem szabna többbe kerülnie 75 fillérnél kilogramonként. Hol vagyunk mi ettől.

Minálunk: lenese, nemhogy kilója, de még literjét sem adják 6 koronáért. Viaszbab két koronáért? Kacagnom kell! Már időtlen-idők óta nem láttam a piacon és amikor utoljára láttam, akkor rokonszenves viaszszine 5 koronás árban kelt el. Körte 12—14 korona, szilva 6—7, őszi barack 12—14 korona. De arról szó sincs, hogy ez elsőrangú áru! Ami nálunk a piacra kikerül, az csodálatos módon mind ütött-kopott selejtes holmi. Nemrégben Suboticán jártam és majd lezédültem attól, amit a gyümölcs piac mutatott. Közönséges kofáknál olyan gyümölcsök, amilyeneket békeidőben is csak elsőrangú delikatesz kereskedések villogó kirakatüvege mögött látott

Két oly központ előfizetőinek beszélgetései, melyek távolsága, a távbeszélő vonalat véve, nem haladja meg a 6 km.-tert, díjmentesek.

A távbeszélő előfizetési díjnak visszaható érvénnyel folyó évi július 1-től történt felemelésével kapcsolatban a postafőnökség értesíti az előfizetőket, hogy amennyiben a felemelt díjak dacára állomásukat továbbra is meg akarják tartani, úgy a már befizetett (II. félévre esedékes) s a most újonnan megállapított díjak közötti különbséget is utólag megfizetni tartoznak. Azon előfizetők, akik az állomásukat továbbra is meg akarják tartani, a különbözeti összeget azonnal egyenlítsék ki. Mindazon magánelőfizetők telefonja, akik ezen felszólításnak folyó évi szeptember hó 10-ig sem tennének eleget s a különbözetet nem fizetnék le, legkésőbb szeptember hó 10-én le lesz szerelve.

***

az ember. Gyönyörű, kézzel szedett, gusz-tusos holmi, amiért egy fillérrel sem számítottak többet mint a beeskereki piac nem tudom hanyadrangu uraságoktól elvetett rohadmásvaiért.

De hát ez elvégre is rendben van. Ha a közönség olyan, hogy mindent enged a nyakába sózni, hát az az ő dolga. Mert azt tulontul észrevettük, hogy a hatósági árszabályozással mindig mi jártuk meg és sohasem a termelő. Ezt a kérdést jól és célravezetően úgyis csak úgy lehetne elintézni, hogy a termelő által kivitelre szánt árumennyiség egy bizonyos százalékát a helyi piac céljaira kellene lefoglalni. Legalább addig, míg az egész világforgalom rendes megindulása magától szabályozza majd a kínálat árait. Ez, mondom, csak így oldható meg, itt mást, célravezetőt nem igen lehet kitalálni. De ha már ilyen méreg drágán kell a közönségnek élni, arra legalább is joga van akkor, hogy azt a mennyiséget, amit kap, hiánytalanul és teljes sulyban kapja meg. Mert amit a kofák és az elárusítók a piacon elkövetnek, özönvíz előtti, antik mérőserpenyőkkel, az már több mint elnézni való kedélyesség. Ezekben a mérlegekben az a humor, hogy a vásárló asszonyok sem ismerik és rendszerint maguk az eladók sem. Nem akarom a szegény eladókat vádolni, de alighanem ez a tudatlanság az oka, hogy egy-egy kiló árunál mindig hiányzik egy nyolcad kilótól egy negyed kilóig. En elhiszem, hogy ők a világért sem szándékosan tévednek, de hát már ilyen a világ, a nagyságák, azok a vérszopók sohasem hiszik el, hogy a mérleg téved — magától!

Ennek a kissé dühitő állapotnak igazán véget vethetne a hatóság roppant egyszerű mondhatnám primitív módon. A piacon fel kell állítani 4—5 hivatalos mérleget — vagy engedélyt kell adni magánembernek ilyen hivatalos mérleg felállítására. Ezen a helyeken néhány fillérért minden vásárló utána mérhetné kétség esetén a vásárlott holmit és nem ennél otthon egész napon át a méreg, amiért a jó drága ár mellett még be is csapják. Ez igazán nem olyan tulságos nagy munka és ezt a figyelmet a közönség a hatóság részéről elvégre el is várhatja.

Jász.

Vonatok érkezése és indulása.

Érkezik:

Zsombolyáról (keskeny) reggel 8 óra 28 perc.
Pancevórol Bégaparra este 9 óra 25 perc.
Kikindáról (régí állomás) reggel 6 óra 49 perc.
Suboticáról (régí állomás déli) 12 óra 57 perc.
Pancevórol (régí áll.) déli 12 ó. 31 p és este 6 ó. 12 p
Vrsacról (régí állomás) este 6 óra 30 perc.

Indul:

Zsombolyára (keskeny) déli 12 óra 07 perc.
Pancevóra (Bégaparról) hajnali 4 óra 30 perc.
Pancevóra (régí áll.) reggel 8 ó 10 és déli 12 ó. 57 p.
Kikindára (régí állomásról) este 7 óra 18 perc.
Suboticára (régí állomásról) déli 12 óra 31 perc
Vrsacra (Bégaparról) hajnali 3 óra 33 perc.

Standard Oil Co of New York
a Vojvodina és Szerém képviselőjében

Komlós Testvérek

Telefon **Novisad** Kralj Petar
interurban ulica
No. 391 43. szám.

Amerikai petróleum kannákban,
amerikai gáz- és nyersolaj kannákban
és tartályokban, amerikai benzín
kannákban.

Gép-
Dynamo-
Turbina-
Gépköcsi (auto)-
Kompressor-
Vagontengely-

olaj

Hengerolaj nedves és forró gőzhen-
gerek részére.

Tovotte, paraffin. 1606

Veliki Beeskerek város polgármesteri hivatala.
10.997—1920. szám. 1591

Hirdetmény.

A szociálpolitikai miniszterium f. é. május
hó 23-án 13735—920 sz. a. kelt rendeletével
a tisztaság és egészség fentartása céljából
elrendelte, hogy a lakosság felhívassék, hogy
házaikat és lakásaikat időközönként (évente 3—
4 szer) meszeljék. Amikor ezen rendelet a
lakosság tudomására hozatik, egyben felhívatik,
hogy úgy a saját, mint közérdekből házaikat
és lakásaikat időközönként és minél többször
meszeljék. Figyelmeztetik a lakosságot, hogy
kiküldötték fogják ezt időről-időre ellenőrizni
és hogy azok, akik ezen rendeletet be nem
tartják, minden egyes esetben meg lesznek bün-
tetve.

Veliki Beeskerek, 1920 augusztus hó 21-én
a városi tanács üléséből:

Berberszki polgármester.

Hirdetmény.

A nagybeeskerek-i tisztai ármentesítő társulat
közöszöri teszi, hogy f. évi szeptember hó 1-én
reggel 8 órakor a felsőmuzsiai határban
fekvő 4. sz. gátörtelepen levő mintegy 120 öl
frissen vágott, ölberakott fűzfa nyilvános ár-
verésen a helyszínen el fog adatni.

A nagybeeskerek-i tisztai ármentesítő
társulat igazgatósága.

Éladok 1604

két sport-, egy zsáket- és egy
smokking öltözetet, egy öszi-
kabátot és egy bundát.

Megtekinthető naponta a délutáni órákban
Abramičnál, Bajza-utca 9/11. sz. alatt.

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a
katonaságnál kitünően bevált
SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban
Veliki Beeskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Megérkeztek a legújabb divatu nőikalapformák

Nagy választék a legújabb divatu női- és férfi-
velour-kalapokban. Kalapokat átfarmálunk,
vasalunk és festünk. Szolid árak. Tisztelettel

Drágán Testvérek női- és férfikalapkészítők
Petrogradszka (Melencel) u. 49.

Jegyzőgyakornok.

1 1/2 évi gyakorlattal bíró, különösen
adóügyekben jártas jegyzőgyakornok
állást keres. Megkeresések a fizetési
feltételek megjelölésével 1590

Guelminó Sándor Zenta, címre intézendők.

A. W. jegyű zománcozott

lemezdedénynt

raktárról és gyárból, „Kinta“ zom. karbid-
lámpákat a legolcsóbb napiárban szállít:

Krausz Ignác Fia, Debeljacsa.
Telefon 8. 1592

A Veliki Beeskerek-i forgalmi főnökség területén
közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Bevényes augusztus 1-től.

***

Veliki Beeskerek—Panesevo

480	830	ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	2125	1807
	850	érk.	Antalfalva				320
945	1207	érk.	Panesevo	↓	ind.	1738	1415

Veliki Beeskerek—Vrsac

385		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	1825	
	806	érk.	Vrsac	↓	ind.		1807

Vel. Beeskerek—Vel. Kikinda

1918		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	840	
2185		érk.	Karlova		ind.		440
		ind.			érk.		430
2218		érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.		340

Vel. Beeskerek—Zombolya (keskenyvágyau)

1207		ind.	Nagybeeskerek	↑	érk.	818	
1806		érk.	Zombolya	↓	ind.		424

Veliki Beeskerek—Subotica.

1261		ind.	Vel. Beeskerek	↑	érk.	1267	
1451		érk.	Karlova		ind.		1044
1616		érk.	Csáka		ind.		921
1850		érk.	Subotica	↓	ind.		610

Subotica—Vel. Beeskerek—Panesevo

610		ind.	Subotica	↑	érk.	1802	
1257		érk.	Vel. Beeskerek		ind.		1281
1621		érk.	Panesevo	↓	ind.		750

Karlova—Vel. Kikinda

1104	1529	ind.	Karlova	↑	érk.	1208	890
1140	1611	érk.	Vel. Kikinda	↓	ind.	1215	814

Zombolya—Sireg

1455		ind.	Zombolya	↑	érk.	689	
1640		érk.	Szöreg	↓	ind.		512

Zombolya—Öregfalva

1780		ind.	Zombolya	↑	érk.	368	
1849		érk.	Öregfalva	↓	ind.		288

Versce—Fehértemplom

1715		ind.	Versce	↑	érk.	700	
1819		érk.	Fehértemplom	↓	ind.		610

Kovacsica (Antalfalva)—Panesevo

650		ind.	Kovacsica	↑	érk.	1428	
818		érk.	Panesevo	↓	ind.		1200

Kovacsica—Szamos

1500		ind.	Kovacsica	↑	érk.	647	
1562		érk.	Szamos	↓	ind.		555

Secsanj—Szamos

509		ind.	Secsanj	↑	érk.	1605	
547		érk.	Szamos	↓	ind.		1605

Secsanj—Samos—Alibunár

500		ind.	Secsanj	↑	érk.	1808	
547		érk.	Samos		ind.		1730
		ind.			érk.		
		érk.	Alibunár	↓	ind.		

**Finom szeszt és
denaturált szeszt** 1605

ujvidéki gyárunkból 100 literen felül minden mennyiségben szállítunk

Königstädter Testvérek NOVISAD (UJVIDÉK).

Második nagy olcsó cipővásár

Csak egy napig! szeptember 1-én. Csak egy napig!

Férfi borjubőr cipő	480 K	Fekete és fehér női vászoncipő	340 K
Férfibakkancs	400 K	Női másodrendű félcipő	300 K
Női sárga borjubőr félcipő	430 K	Gyermekecipő	150 K
Női fekete sevró és box félcipő	350 K		től felfelé
Férfi szandál	400 K	Fekete spalt női felsőrész	60 K

KÓNYA FERENC cipőüzletében Alexandrova
(Hunyadi fő)-utca. 1807

Nyomatott Plaitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek

Kiadó: Mofin Fer. Pál